

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL PARAMOS LIETUVOS VYNO SEKTORIUI 2019–2023 METŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2018 m. rugpjūčio 13 d. Nr. 3D-550
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, ir įgyvendindamas 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL 2013 L 347, p. 671), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/2393 (OL 2017 L 350, p. 15), 2016 m. balandžio 15 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2016/1149, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 nuostatos dėl nacionalinių vyno sektoriaus paramos programų ir iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 555/2008 (OL 2016 L 190, p. 1), ir 2016 m. balandžio 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/1150, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 nuostatų dėl nacionalinių vyno sektoriaus paramos programų taikymo taisyklės (OL 2016 L 190, p. 23), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. vasario 14 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2017/256 (OL 2017 L 38, p. 37), nuostatas,

t v i r t i n u Paramos Lietuvos vyno sektoriui 2019–2023 metų programą (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Giedrius Surplys

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2018 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. 3D-550

PARAMOS LIETUVOS VYNO SEKTORIUI 2019–2023 METŲ PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Paramos Lietuvos vyno sektoriui 2019–2023 metų programa (toliau – Nacionalinė vyno programa) parengta vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL 2013 L 347, p. 671), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/2393 (OL 2017 L 350, p. 15), 2016 m. balandžio 15 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2016/1149, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 nuostatos dėl nacionalinių vyno sektoriaus paramos programų ir iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 555/2008 (OL 2016 L 190, p. 1), ir 2016 m. balandžio 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2016/1150, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 nuostatų dėl nacionalinių vyno sektoriaus paramos programų taikymo taisyklės (OL 2016 L 190, p. 23), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. vasario 14 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2017/256 (OL 2017 L 38, p. 37), ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 11 d. nutarimą Nr. 987 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ (toliau – Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 11 d. nutarimas Nr. 987).

2. Parama pagal Nacionalinę vyno programą skiriama Lietuvoje pagamintam putojančiam vynui su vyninės vynuogių veislės nuoroda remti.

3. Rėmimo priemonės Nacionalinės vyno programos įgyvendinimo laikotarpiu planuojamos vykdyti trečiosiose valstybėse, siekiant padidinti Lietuvoje gaminamo putojančio vyno eksportą ir suteikti vartotojams daugiau informacijos apie Europos Sąjungoje auginamas vynines vynuogių veisles.

4. Įgyvendinus Nacionalinę vyno programą, prognozuojama, kad 2019–2023 m. laikotarpiu:
4.1. padidės putojančio vyno gamybos Lietuvoje pridėtinė vertė;

4.2. išsaugs paklausa kitose ES valstybėse narėse pagamintam vynui su vynuinės vynuogių veislės nuoroda, naudojamam putojančio vynu gamybai;

4.3. išsaugs įmonių, dalyvaujančių Nacionalinėje vynu programoje, konkurencingumas ne tik trečiose valstybėse, bet ir ES rinkoje;

4.4. bus prisidėta prie ES vynu, kaip aukštos kokybės produktų, įvaizdžio kūrimo trečiųjų valstybių rinkose;

4.5. išsaugs trečiųjų valstybių vartotojų žinojimas apie ES auginamas vynuines vynuogių veisles bei jų išskirtines savybes.

5. Nacionalinėje vynu programoje numatytos priemonės gali būti įgyvendintos ne vėliau kaip iki 2023 m. liepos 31 d.

II SKYRIUS

APLINKYBIŲ ĮVERTINIMAS IR SURENGTŲ KONSULTACIJŲ REZULTATAI

6. Putojantis vinas Lietuvoje pradėtas gaminti 1980 m. Šiuo metu putojantį vyną gamina trys įmonės – AB „MV GROUP Production“, UAB „Boslita“ ir KO bei UAB „Italiana LT“. Lietuvoje putojantis vinas gaminamas tiek rezervuariniu (*Charmat*), tiek tradiciniu (fermentacija vyksta butelyje) metodais, žaliava jo gamybai perkama Prancūzijoje, Italijoje, Vengrijoje, Ispanijoje ir kitose Europos Sąjungos (toliau – ES) šalyse.

7. Lietuvoje vynai su saugoma geografinė nuoroda ar su saugoma kilmės vietos nuoroda negaminami, tačiau gaminami putojantys vynai su vynuinių vynuogių veislių nuorodomis (šių vynu rėmimui ir bus skiriama parama pagal Nacionalinę vynu programą).

8. Pastaraisiais metais bendra putojančio vynu (tiek su vynuinių vynuogių veislių nuorodomis, tiek be jų) gamyba Lietuvoje svyravo. 2013 ir 2014 m. gamyba, lyginant su ankstesniais metais (2009–2012 m.), didėjo – pagaminta po 4,4 mln. litrų putojančio vynuogių vynu, bet 2015 m. gamyba krito iki 3,6 mln. litrų. 2016 m. gamyba vėl padidėjo iki 4,2 mln. litrų, bet 2017 m. sumažėjo iki 3,2 mln. litrų. Lietuvoje pagaminto putojančio vynu eksporto dalis nuo gamybos yra labai maža – 2013–2014 m. sudarė apie 3-4 proc., 2015 m. krito iki 1 proc. ir 2016–2017 m. vėl šiek tiek pakilo virš 2 proc. Tikslių duomenų, kiek Lietuvoje pagaminama ir eksportuojama tik putojančio vynu su vynuinių vynuogių veislių nuorodomis, nėra.

9. Pagrindinės šalys, į kurias eksportuojamas Lietuvoje pagamintas putojantis vinas, yra Kinija, Jungtinės Amerikos Valstijos, Baltarusija.

Putojančio vyno gamyba Lietuvoje ir eksportas į trečiąsias šalis, litrais

Eil. Nr.	Vyno gamyba ir eksportas	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
1.	Gamyba (tik putojantis vynas, KN 2204.10)	4 412 000	4 385 000	3 633 000	4 219 000	3 212 000
2.	Lietuviškos kilmės putojančio vyno eksportas:	148 221	189 144	37 814	111 960	70 982
2.1.	Kinija	82 440	118 827	1 593	53 802	37 422
2.2.	Honkongas	0	12	3 807	1 638	0
2.3.	Jungtinės Amerikos Valstijos	37 917	734 242	13 279,5	18 990	16 380
2.4.	Baltarusija	19 386	19 836	0	11 160	10 998
2.5.	Rusija	0	16 200	10 800	0	0
3.	Vyno eksporto dalis nuo gamybos, proc.	3,4	4,3	1,0	2,7	2,1

Šaltinis: Lietuvos Respublikos statistikos departamentas.

10. Žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM) informavo Lietuvos putojančio vynuogių vyno gamintojus apie rengiamą Nacionalinę vyno programą 2019–2023 m. Gamintojai reiškė susidomėjimą rengiama programa. ŽŪM pateikė papildomos informacijos, atsakė į iškilusius klausimus. Šiuo metu gamintojai gamina keletą putojančių vynu su vyninių vynuogių veislių nuorodomis (*Chardonnay, Riesling, Muscat*), vykdo šių vynu eksportą, būtų suinteresuoti gamybos ir eksporto padidėjimu.

III SKYRIUS

NACIONALINĖS VYNO PROGRAMOS STRATEGINIAI TIKSLAI IR JŲ RODIKLIAI

11. Nacionalinės vyno programos strateginiai tikslai ir jų rodikliai:

11.1. Pirmasis strateginis tikslas: padidinti Lietuvoje pagaminto putojančio vyno su vyninės vynuogių veislės nuoroda eksportą į trečiąsias valstybes:

11.1.1. rodiklis: metinis eksporto kiekis;

11.1.2. kiekybinis tikslas: eksporto kiekio padidėjimas 5 proc., lyginant su 2014–2017 metų vidurkiu.

11.2. Antrasis strateginis tikslas: suteikti vartotojams daugiau informacijos apie Europos Sąjungoje auginamas vynines vynuogių veisles:

11.2. 1. pirmas rodiklis: tarptautinės svarbos renginių, mugių ar parodų skaičius;

11.2.2. pirmas kiekybinis tikslas: kiekvienais metais dalyvauti ne mažiau kaip dviejuose renginiuose, mugėse ar parodose;

11.2.3. antras rodiklis: publikuotų spaudoje straipsnių arba reklaminių skrajučių, skirtų prekybos vietoms, ryšių su visuomene kampanijos metu, skaičius;

11.2.4. antras kiekybinis tikslas: ne mažiau kaip vienas publikuotas spaudoje straipsnis arba reklaminė skrajutė per metus.

Nacionalinės vyno programos strateginiai tikslai, rodikliai ir kiekybiniai tikslai

Strateginiai tikslai	Rodikliai	Kiekybiniai tikslai
Padidinti Lietuvoje pagaminto putojančio vyno su vyninės vynuogių veislės nuoroda eksportą į trečiąsias valstybes.	Metinis eksporto kiekis.	Eksporto kiekio padidėjimas 5 procentais, lyginant su 2014–2017 metų vidurkiu.
Suteikti vartotojams daugiau informacijos apie Europos Sąjungoje auginamas vynines vynuogių veisles.	Tarptautinės svarbos renginių, mugių ar parodų skaičius.	Kiekvienais metais dalyvauti ne mažiau kaip dviejuose renginiuose, mugėse ar parodose.
	Publikuotų spaudoje straipsnių arba reklaminių skrajučių, skirtų prekybos vietoms, ryšių su visuomene kampanijos metu, skaičius.	Ne mažiau kaip vienas publikuotas spaudoje straipsnis arba reklaminė skrajutė per metus.

IV SKYRIUS NACIONALINĖS VYNO PROGRAMOS PRIEMONĖS

12. Nacionalinei vyno programai įgyvendinti numatytos šios rėmimo priemonės:

12.1. viešųjų ryšių, pardavimo skatinimo arba reklamos priemonės, kuriomis pirmiausia pabrėžiami aukšti Europos Sąjungos produktų standartai, ypač kalbant apie kokybės, maisto saugos arba aplinkos aspektus;

12.2. dalyvavimas tarptautinės svarbos renginiuose, mugėse arba parodose;

12.3. informavimo kampanijos, ypač susijusios su Europos Sąjungos sistemomis, taikomomis kilmės vietos bei geografinėmis nuorodomis ir ekologiškai gamybai;

12.4. naujų rinkų tyrimai, reikalingi prekybos rinkoms plėsti;

12.5. tyrimai informavimo ir pardavimo skatinimo priemonių taikymo rezultatams įvertinti.

V SKYRIUS NACIONALINĖS VYNO PROGRAMOS FINANSAVIMAS

13. Paramos lėšos Nacionalinei vyno programai skiriamos iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (toliau – EŽŪGF) pagal 2019–2023 metų finansavimo planą (priedas), parengtą atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 45 straipsnio 3 dalį ir neviršijant šio Reglamento VI priede

Lietuvai atitinkamiems EŽŪGF finansiniams metams nustatytos sumos. Nacionalinė vyno programa iš kitų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto šaltinių nebus finansuojama.

VI SKYRIUS NACIONALINĖS VYNO PROGRAMOS PRIEŽIŪRA

14. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 11 d. nutarimu Nr. 987 ŽŪM yra paskirta EŽŪGF kompetentingąja institucija. Nacionalinės vyno programos įgyvendinimo laikotarpiu ŽŪM gaus iš atsakingų institucijų informaciją apie patvirtintos programos įgyvendinimo eigą.

15. Viešoji įstaiga Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra (toliau – Rinkų plėtros agentūra) yra atsakinga už žemės ūkio ir maisto produktų intervencinį pirkimą ir kitas intervencines priemones, įskaitant paramos priemones vidaus vartojimui ir perdirbimui skatinti. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 11 d. nutarimą Nr. 987 Rinkų plėtros agentūra yra atsakinga už Nacionalinės vyno programos įgyvendinimą ir teisingą lėšų paskirstymą. Rinkų plėtros agentūra vykdys Nacionalinės vyno programos įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę, kontroliuos ūkio subjektų daromas išlaidas bei teiks Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė mokėjimo agentūra) pagrindžiančius dokumentus apie atliktus administravimo ir kontrolės veiksmus ir ŽŪM ataskaitas apie Nacionalinės vyno programos įgyvendinimo eigą, priims sprendimą dėl lėšų išmokėjimo paramos gavėjams arba paramos lėšų susigrąžinimo, administruos užstatus.

16. Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba atsakinga už maisto produktų (išskyrus grūdus), kuriems taikomos intervencinės priemonės, sudėties, kokybės, pakuotės ir ženklinimo atitikties nustatytiems reikalavimams tikrinimą, šių maisto produktų gamybos bei perdirbimo priežiūrą ir tikrinimą, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 11 d. nutarime Nr. 987, ir už vynu su vyninės vynuogių veislės nuoroda sertifikavimą ir kontrolę, kaip patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. rugpjūčio 20 d. įsakymu Nr. 3D-768 „Dėl įmonių, gaminančių vynu iš nurodytų vyninių vynuogių veislės ar derliaus metų, sertifikavimo ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“.

17. Už paramos išmokėjimą pareiškėjams, lėšų apskaitą ir ataskaitų teikimą ŽŪM, taip pat pareiškėjams nepagrįstai išmokėtos paramos išieškojimą atsakinga Nacionalinė mokėjimo agentūra.

**PARAMOS LIETUVOS VYNO SEKTORIUI 2019–2023 METŲ
PROGRAMOS FINANSAVIMO PLANAS**

Finansiniai metai (EŽŪGF metai)	2019 m.	2020 m.	2021 m. *	2022 m. *	2023 m. *
Skirta suma, eurai	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000

* Jei nacionaliniai finansiniai paketai, numatyti 2021 ir vėlesniems finansiniams metams, po tos datos bus keičiami, atitinkamai bus pritaikoma paramos programa, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2016/1150 1 straipsnio 1a punkto pirmojoje pastraipoje.
